

ОБЕРЕЖНО – ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

Наша мета - допомогти реально оцінити ступінь небезпеки знахідки і результати некоректного з нею поводження, а також дати деякі поради щодо дій при знаходженні вибухових пристроїв.

Знайти сьогодні «небезпечну іграшку» можна практично скрізь: в лісі, в старому окопі, на свіжозораному полі, на власному городі і навіть на вулицях міст. І якщо вибухові пристрої серійного зразка легко розпізнати за зовнішнім виглядом і діяти відповідно до ситуації, то саморобні вибухівки, що можуть з'явитися на вулицях міст і селищ визначити набагато складніше. Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби, підозрілі предмети, які здатні за певних умов (або при дії на них) вибухати.

До вибухонебезпечних предметів відносяться:

- *вибухові речовини* — хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що саморозповсюджується, з виділенням великої кількості енергії і утворенням газів.
- *боєприпаси* - вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для поразки живої сили супротивника. До боєприпасів відносяться:
 - бойові частки ракет;
 - авіаційні бомби;
 - артилерійські боєприпаси (снаряди, міни);
 - інженерні боєприпаси (протитанкові і протипіхотні міни);
 - ручні гранати;
 - стрілецькі боєприпаси (патрони до пістолетів, карабінів, автоматів тощо).
- *піротехнічні засоби*:
 - патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні);
 - вибухові пакети;
 - петарди.
- *ракети (освітлювальні, сигнальні)*:
 - гранати;
 - димові шашки.
- *саморобні вибухові пристрої* - це пристрої, в яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення:
 - саморобні міни-пастки;
 - міни сюрпризи, що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки або речі, що привертають увагу.

Як правило, при знаходженні серійних мін, снарядів, гранат дорослі люди негайно викликають фахівців, які огорожують район і знешкоджують небезпечні знахідки в установленому порядку. Інша справа – діти. Природна цікавість спонукає їх на страшні експерименти. Діти підкладають боєприпаси у багаття, випробують їх на міцність ударами, намагаються розібрати, приносять додому, у двір, в школу. Тому так важливо пояснити наслідки подібних дій, навчити правилам поведінки у таких ситуаціях.

У разі знаходження вибухонебезпечного пристрою **ЗАБОРОНЕНО:**

- **наближатися до предмету;**
- **пересувати його або брати в руки;**
- **розряджати, кидати, вдаряти по ньому;**
- **розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмет;**
- **приносити предмет до дому, у табір, школу.**

Необхідно негайно повідомити міліцію або дорослих про знахідку!

Практично всі вибухові речовини отруйні, чутливі до механічних дій і нагрівання. Поводження з ними вимагає граничної уваги і обережності!

Пам'ятайте! Розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівці-сапери, допущені до цього виду робіт.

Земля таїть багато небезпечних знахідок, на які можна натрапити під час прогулянок лісом, походів і стати їх жертвами, навіть, не підозрюючи про це. Ніхто не може гарантувати, що у землі під багаттям, розкладеним на лісовій галявині, не ховаються снаряди часів війни.

При знаходженні вибухонебезпечного пристрою:

- 1. Негайно повідомте чергові служби органів внутрішніх справ, цивільного захисту.**
- 2. Не підходьте до предмету, не торкайтеся і не пересувайте його, не допускайте до знахідки інших людей.**
- 3. Припиніть всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету.**
- 4. Не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух).**
- 5. Дочекайтеся прибуття фахівців, вкажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.**
- 6. Забезпечте можливість безперешкодного під'їзду до місця виявлення підозрілого предмету автомашин правоохоронних органів, співробітників територіальних органів управління з питань цивільного захисту, пожежної охорони, швидкої медичної допомоги, служб експлуатації.**
- 7. Забезпечте присутність осіб, що знайшли знахідку, до прибуття оперативно-слідчої групи.**
- 8. У всіх випадках дайте вказівку не наближатися, не чіпати, не розкривати і не переміщати знахідку. Зафіксуйте час її виявлення.**

Пам'ятайте! Одна з основних причин нещасних випадків з вибуховими пристроями – грубе порушення елементарних правил безпеки.

Пам'ятайте, що лише суворе виконання цих рекомендацій і дорослими, і дітьми — запорука збереження життя та здоров'я.

Ще раз нагадуємо:

- не робіть самостійно ніяких дій із знахідками або підозрілими предметами, які можуть виявитися вибуховими пристроями — це може привести до їх вибуху, численних жертв і руйнувань!

- якщо ви помітили річ без господаря, треба звернутися до працівника поліції або іншого посадовця, не можна торкатися до знахідки.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій і Вас евакуюють:

- одягніть одяг з довгими рукавами, щільні брюки і взуття на товстій підошві, це може захистити від осколків скла;
- візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;
- під час евакуації слідуйте маршрутом, вказаним органами, що проводять евакуацію. Не намагайтеся "зрізати" шлях, тому що деякі райони або зони можуть бути закриті для пересування.
- тримайтеся подалі від ліній енергопостачання, що впали.

Якщо Ваш будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру вибуху:

- обережно обійдіть всі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів і т.п. У темряві в жодному випадку не запалюйте сірника або свічки - користуйтеся ліхтариком;
- негайно вимкніть всі електроприлади, перекрийте газ, воду;
- з безпечного місця зателефонуйте рідним та близьким і стисло повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття;
- перевірте, як йдуть справи у сусідів - їм може знадобитися допомога.

Якщо Ви опинилися поблизу вибуху, стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитись до епіцентру, щоб подивитись або допомогти рятувальникам. Найкраще, що Ви можете зробити – залишити небезпечне місце. До того ж, варто знати, що зловмисники часто встановлюють бомби парами, щоб, через деякий час після вибуху першої з них, пролунав другий вибух. Зловмисники розраховують на те, що після першого вибуху на його місці зберуться люди, у тому числі і представники силових структур, і, при повторному вибуху, жертв буде набагато більше.